

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-3659/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-732/24-S

Název	Základní škola Vraný, okres Kladno
Sídlo	273 73 Vraný 109
E-mail	skola@zsvrany.cz
IČO	75 033 615
Identifikátor	600 044 131
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radka Hartmanová
Zřizovatel	obec Vraný
Místo inspekční činnosti	Vraný 109
Inspekční činnost na místě	27. září a 3. října 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP^o), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) a školní družiny. Od předchozí inspekční činnosti v roce 2018 se zvýšil počet žáků, účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníků“) a tříd v ZŠ. Ve třech třídách, I. třída 1. ročník, II. třída 2. ročník, III. třída 4. a 5. ročník, se vzdělává 32 žáků (85% naplněnost), včetně pěti

žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem s jazykovou bariérou. Školní družina má jedno oddělení s 29 účastníky (97% naplněnost). Stravování zajišťuje školní jídelna jiného právního subjektu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve své funkci působí od srpna 2022, pro tuto činnost splňuje kvalifikační předpoklady. Dbá na svůj profesní rozvoj, v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) se zúčastnila vzdělávacích akcí v souladu s potřebami ZŠ. Jasně formulovaná koncepce školy se jí daří naplňovat především v oblasti funkční spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků a dalšími partnery. Důležitou součástí řídicího procesu jsou i evaluační aktivity, nově k nim patří realizované účelné zjišťování názorů od všech aktérů vzdělávání.

Pro chod školy jsou nastavena funkční a srozumitelná pravidla. K účinnému řízení přispívají jednání pedagogické rady. Na nich se, na rozdíl od předchozí inspekční činnosti, pedagogové věnují vyhodnocování plnění vzdělávacích cílů a výsledků vzdělávání žáků dle ŠVP a předkládají návrhy na jeho úpravy.

Pedagogický sbor se od minulé inspekční činnosti zcela obměnil. Počet pedagogických pracovníků vzrostl na aktuálních šest. Odborně kvalifikované jsou dvě ze čtyř učitelek a obě vychovatelky. Fakt, že vychovatelky jsou většinou zároveň asistentkami pedagoga, přispívá k úzkému propojení základního a zájmového vzdělávání. Mentoring začínající učitelky je převážně účelný. Ředitelka prokázala, že odborně kvalifikované pedagogy hledá.

Ředitelka vykonává činnost výchovné poradkyně i školní metodičky prevence, pro žádnou z těchto specializovaných funkcí nemá odbornou kvalifikaci. Přesto účelně poskytuje poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Škola správně identifikuje projevy rizikového chování, velký důraz je zároveň kladen na jejich prevenci.

Hospitační činnost vykonává ředitelka systematicky podle plánu, příhodně přijímá opatření směřující ke zkvalitňování vzdělávání. Pozitivní je i vzájemná výměna zkušeností pedagogů. Konzultují efektivní vyučovací metody, poznatky z DVPP účelně vycházejícího z potřeb školy, mezipředmětovou koordinaci, sjednocují hodnocení žáků apod., nově formou metodického sdružení. Z aktivního přístupu všech pedagogů ke vlastnímu vzdělávání je zřejmé, že se s vizí školy ztotožňují a týmově spolupracují.

Výuka i zájmové vzdělávání probíhá v esteticky podnětném a vstřícném prostředí. Učebny i místnost vyhrazená pro školní družinu jsou vybaveny v dostatečné míře didaktickými pomůckami a relaxačními zónami. Škola účelně využívá finanční prostředky, vyvíjí snahu získávat další zdroje. Materiální vybavení je postupně modernizováno. Pro výuku tělesné výchovy ZŠ využívá prostory zřizovatele.

Žáci i účastníci jsou způsobem přiměřeným jejich věku seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Dohledy nad nimi byly v době inspekční činnosti vykonávány, kontrola nad osobami vstupujícími do školních prostor byla zajištěna. Ředitelka přijímá účinná opatření ke snižování počtu úrazů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání probíhalo většinou v příjemné pracovní atmosféře, zohledňovalo znalosti a zkušenosti žáků. Pedagogové jim poskytovali dostatek času pro řešení zadaných úloh

či formulaci odpovědí, využívali mezipředmětové vztahy. Výuka byla efektivně podpořena zejména textovými a obrazovými materiály i dalšími didaktickými pomůckami. Učitelky zdařile spolupracovaly s asistentkami pedagoga, přičemž respektovaly individuální pracovní tempo žáků. Při obtížích spojených s plněním zadaných úkolů jim poskytovaly vhodnou podporu. Ojedinele byly naplňovány postojové cíle. Pedagogové správně vedli žáky k sebehodnocení, nikoli však k hodnocení vrstevníků podle předem známých kritérií. Účelně byla využívána převážně frontální forma výuky kombinovaná především se samostatnou prací žáků, méně již prací ve dvojicích. Cílené zařazování aktivit s různými informačními zdroji a úloh s odlišnou kognitivní náročností, zvláště vzhledem k nadaným jedincům, nebylo dostatečně využito.

Kvalita a didaktická propracovanost hospitovaných hodin českého jazyka byla ovlivněna mírou pedagogických zkušeností jednotlivých učitelů. Ve výuce byly převážně vhodně uplatňovány různé metody a organizační formy práce, pedagogové rozvíjeli komunikativní a sociální kompetence žáků. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, což účinně přispívalo k porozumění probíranému učivu a k zájmu žáků. Pedagogové často k podpoře názornosti účelně využívali prostředky digitálních technologií. K pozitivům také patřila vhodná motivace a příznivé hodnocení žákovských výkonů. Žáci si aktivně opakovali a upevňovali učivo, dařilo se jim pracovat s textem. Prokázali, že umějí příhodně uplatňovat zkušenosti z praxe. Vyučující neopomíjeli ani na rozvoj čtenářské gramotnosti. Ojedinele byla zaznamenána výuka, v níž zvolené činnosti a postupy nebyly efektivně realizovány.

Výuka matematiky byla pestrá s četným využíváním účelných metod práce s prvky činnostního učení. Žáci účinně používali různorodé pomůcky a formou hry se seznamovali se základními číslicemi či doplňovali číselné řady. Ve sledovaných hodinách probíhalo intenzivní procvičování učiva. Vyučující srozumitelně zadávali úkoly, byla zaznamenána vhodná podpora názornosti a pochopení úkolu žáky. Ti mohli pracovat samostatně i společně, byli dobře vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Diferenciace zadání nebyla patrná, i když žáci měli rozdílné pracovní tempo. Jen při práci s robotickými pomůckami si sami účelně volili obtížnost řešení. Méně byly zařazeny aktivizační chvílky a korekce správného držení těla.

Při sledované výuce anglického jazyka, pouze částečně vedené v angličtině, vyučující vhodně při opakování slovní zásoby zařazovala procvičování různých jazykových dovedností žáků. Účelně využila poslech a čtení s porozuměním, příhodně žáky směřovala k práci se slovníkem, učebnicí a pomůckami. Všichni byli dobře motivovaní, aktivní a projevovali zájem o jazykovou výuku. Příležitostí ke zlepšení je rozvíjení dialogové interaktivní řečové dovednosti např. minirozhovory.

Při výuce přírodovědy žáci účinně získávali nové poznatky při sledování vzdělávacího programu, při zkoumání vzorků přírodnin pracovali s pomůckami a vizualizovali své znalosti. Pedagogové výborně podporovali názornost a vedli žáky k diskusi. Výuka byla zároveň dobře spjata s reálným životem.

Učitelka při výuce informatiky zvolenými metodami a formami práce žáky dostatečně aktivizovala, správně je vedla k souvislému vyjadřování, neopomněla ani práci ve dvojicích. Zařazeny byly prvky badatelské výuky s využitím žákovské ankety. Žáci byli účinně vedeni k plnění úkolů v delším časovém horizontu. V závěru výuky byla vhodně zařazena soutěž a účelná reflexe i sebereflexe. Pocit úspěchu žáků posílilo motivační hodnocení.

Ve sledovaných hodinách s výchovným zaměřením byli žáci vedeni k práci podle pokynů a důslednému dodržování bezpečnosti. Osvojovali si činnosti s různým sportovním náčiním nebo účelně rozvíjeli dovednosti v oblasti tradičních výtvarných technik. Žáci s vyučujícími velmi dobře spolupracovali a bylo patrné jejich zaujetí pro plnění zadaných úkolů.

V průběhu zájmového vzdělávání vychovatelky účelně využívaly pestré metody a formy práce zaměřené zejména na osobnostní a sociální vývoj jednotlivců a rozvoj kompetencí účastníků. Vhodně zařazovaly aktivity, které podporovaly jejich tvořivost. Vychovatelky také umožňovaly potřebnou relaxaci a uplatňovaly ke všem vstřícný přístup.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škála evaluačních prostředků byla od předchozí inspekční činnosti vhodně rozšířena, jsou využívána pro hodnocení i výběrová portfolia prací, která slouží k informování zákonných zástupců při tripartitách či pro vlastní formativní hodnocení žáků v průběhu školního roku. S výsledky škola systematicky pracuje, jsou přijímána adekvátní opatření k jejich zlepšení. Pozitivní je, že se ZŠ nově zapojila do externího testování a má tedy srovnání s ostatními školami. V matematice a přírodních vědách dosáhli žáci v celorepublikovém srovnání nadprůměrných výsledků.

Z analýzy výsledků ve 2. pololetí školních let 2022/2023 a 2023/2024 je patrné, že většina žáků prospívá s vyznamenáním. Byl zaznamenán pouze ojedinělý případ opakování ročníku. V případě potřeby ZŠ realizuje v dostatečné míře doučování, rovněž vhodně podporuje žáka s odlišným mateřským jazykem.

Respektování pravidel chování se spolupodílí na vytváření příznivé atmosféry v hodinách, ve třídách je patrná jejich vizualizace. Patřičný důraz na ně škola klade i v nově realizovaných třídnických hodinách. K dobrým vzájemným vztahům, k rozvoji souvislého vyjadřování žáků i vzájemnému naslouchání a posílení potřebných komunikačních dovedností, vedou třetím rokem systematicky realizované tzv. komunitní kruhy. O dobré atmosféře ve škole svědčí ojediněle uložené kázeňské opatření. Žáky škola dobře oceňuje pochvalnými listy.

Dobrých výsledků ZŠ dosahuje ve školních i mimoškolních aktivitách, které podporují rozvoj různých vzdělávacích kompetencí i specifických zájmů žáků. Škola systematicky rozvíjí také čtenářskou gramotnost. Ta je cíleně podporována řadou podnětných aktivit, které žáky účinně vedou ke vztahu ke knihám. Škola také příhodně klade důraz na podporu environmentálních znalostí a dovedností, v rámci hodnotného partnerství se zapojila do regionálního projektu, za což získala mj. republikové ocenění. Účelné vztahy ZŠ nově navázala s místní mateřskou školou. Zlepšilo se informování zákonných zástupců na společných internetových stránkách a zdařile se realizují společné akce.

Výsledky práce účastníků jsou v souladu se stanovenými cíli příslušného ŠVP a odpovídají individuálním schopnostem jednotlivců. Jejich hodnocení je průběžně realizováno zejména ústní formou.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy - nová ředitelka má kvalifikační předpoklady pro výkon své funkce.
- Zvýšil se počet tříd, žáků i účastníků zájmového vzdělávání, obměnil a rozšířil se pedagogický sbor.

- Zlepšila se kontrolní a řídicí činnost ředitelky při vyhodnocování plnění vzdělávacích cílů a výsledků vzdělávání žáků dle školních vzdělávacích programů.
- Škola pokračuje ve zlepšování materiálních podmínek.
- Byla odstraněna většina nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti, přetrvává nízká míra odborné kvalifikovanosti učitelů.

Silné stránky

- Vzdělávání je realizováno ve vstřícném a podnětném prostředí. (1.4)
- Škola účinně rozvíjí partnerské vztahy, což má pozitivní dopad na efektivitu vzdělávání. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Chybí zařazování úloh s odlišnou kognitivní náročností, zvláště vzhledem k nadaným žákům, a cílené vedení žáků k práci s různými informačními zdroji. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést žáky ve výuce k cílenému využívání různých informačních zdrojů a k hodnocení vrstevníků podle předem známých kritérií.
- Zařazovat do výuky úlohy s odlišnou kognitivní náročností.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení, výkaznictví školy k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace týkající se koncepce, řízení a autoevaluace školy – školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
3. Informace z webových stránek školy: <http://www.zsvrany.cz>
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
5. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Lhotáková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Jana Diopová, školní inspektorka

PhDr. Vladimíra Zikmundová, Ph.D., školní inspektorka

29. října 2024